

R.P. Richardi Lyncei ... Vniversa Philosophia Scholastica

Complectens Physicam, siue Scientiam de Corpore naturali

Lynch, Richard

Lvgdvni, 1654

II. An tempus siue duratio corporis naturalis & cuiusuis alterius rei creatæ
ab eius existentia realiter distinguatur?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95236](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95236)

Æuum est duratio inter aternitatem, & tempus media: ac partim finita, & partim infinita; quæque vel incipit, vel aliquando desinit, si tamen incipit, nunquam desinet, aut si desinet, nunquam incipit: qua ratione Angelus, & animus durat, nec non creatura, quæ ab æterno usque ad hoc instans extitisset. Hæc est æui prima, ac propria significatio: improprie tamen significat tempus, ut cum res corruptibiles, atque adeo tempori commensuræ, longæ aut brevæ dicuntur: atque æuum ita accipere videtur Maro 2. Æneid. ubi de Anchise Troiani incendij flammis eripi nolente, ac laborem fugæ recusante sic fatur.

Vos, o quibus integer æui

*Sanguis ait, solidaque suos stant robore vires,
Vos agitate fugam.*

Et verò, quamvis vna tantum sit æternitas realis, ea nimirum, quæ Deo convenit; cæterum tempus, & æuum pro rerum creaturarum multiplicitate multiplicatur, nullaque creatura est, quæ ut proprium locum, sic etiam proprium tempus, aut æuum, peculiarémque sibi durationem non fortitur: quapropter ut expendit Augustinus lib. 11. Confession. cap. 23. *Pugnante Iosue sol stabat, & tempus ibat, quo videlicet pugna illa gesta, atque finita est; cessante etiam orbium cælestium motu, si reverteretur rota signi per suum temporis spatium circulos gyrosque suos efficeret.* Tametsi autem plura sint tempora, tum intrinseca rebus, tum eis extrinseca, quæ aliorum temporum mensuræ esse queant, tamen tempus illud, quod corpora cælestia motu suo conficiunt, propter eius uniformitatem, perpetuitatem, ac notissimam omnium alternationem, aptissima durationum omnium mensura est, ac proinde præcipue, & per antonomasiam tempus appellatur: atque in hoc sensu vnum tantum esse tempus cum Aristotele reliqui Philosophi tenent. An autem æuiternorum omnium vnum etiam æuum detur, hæc adeo constans est: Thomistæ enim cum B. Thoma 1. part. artic. 6. docent, æuum supremi Angeli esse mensuram æternorum omnium: alij verò eorum tenent, æuum animæ Christi rationem illam mensuræ sibi vendicare. Scotistæ cum principe suo 2. sententiar. d. 2. docent, æuum supremi Angeli metiri durationem Angeli sibi proximi, & huius etiam æuum durationem alterius sibi proximi, & sic dereliquis servato ordine. Cæterum Occamus, Durandus, Gabriel, Henricus, & Egidius probabilius sentiunt, nullum esse æuum reale, quod æuiternorum omnium mensura præcipua, ac potissima sit, ac per antonomasiam æuum dici mereatur: ratio huius est, quia nullum est æuum, quod aliis omnibus magis perpetuum, ac stabile, magisque uniformius, ac notum sit: tam enim perpetuo, ac stabiliter duratura est anima minimæ perfectionis, si qua talis sit, ac supremus Angelus: nec vnus duratio notior nobis est, quam alterius:

*imò si aliquod est vtriusque discrimen, durationem animæ
quàm Angeli melius
novimus.*

CAPVT II.

An tempus, siue duratio corporis naturalis, & cuiusvis alterius rei creata ab eius existentia realiter distinguatur.

Questio hæc celeberrima est, nullique totius Philosophiæ inferior, si eius difficultas, atque inde nata sententiarum varietas spectetur. Prima sententia, atque inter scholasticos magis recepta tenet; durationem rei creatæ nullo modo realiter distingui ab eius existentia, tametsi hæc indiuisibilis, ac permanens sit: ita cum B. Thoma 1. part. qu. 10. art. 4. & 5. & quodlib. 10. art. 4. Capreolus, Caietanus, Soncinus, alique plures Thomistæ: ita etiam cum Scoto dist. 2. q. 1. plerique eius asseclæ: id ipsum etiam tuerentur ex nostris P. Suarez disp. 50. Metaphys. & P. Valquez 1. part. disp. 13. necnon Amicus in Phys. tract. 2. 2. quæst. 1. dub. 1. Gilius 1. part. lib. 2. tract. 10. c. 6. & novissimè Tellez in Metaphys. disp. 45. sect. 1. item Valentia, Molina, Pererius, & alij. Secunda sententia est; durationem non distingui realiter adæquatè ab existentia quantumlibet permanenti, & indiuisibili, sed tantum realiter inæquatè, eamque nihil aliud esse, quàm aggregatam existentia, & temporis extrinseci, cui res collabatur: ita Occamus in 2. quæst. 10. & Gabriel in 2. distinct. 2. quæst. 1. art. 1. alique Nominales, quibus Hurtadus disp. 17. Metaphys. sect. 1. Ouedus controuers. 16. Physic. punct. 1. §. 3. & multi recentiores nostri ad stipulantur: horum tamen alij tempus extrinsecum reale: alij verò tempus imaginarium de ratione durationis esse statuunt. Tertia sententia est; durationem cuiuscumque rei creatæ nihil aliud esse re ipsa, quàm eius existentiam: cæterum existentiam quamcunque creatam esse successivam, & quouis momento aliam semper, aliamque: ita nonnulli, quos supressis nominibus referunt Hurtadus disp. 8. Metaphys. sect. 4. subsect. 4. Pererius lib. 12. Physic. cap. 6. & Henricus quodlib. 3. quæst. 11. Quarta sententia est: durationem cuiuslibet creaturæ ab eius existentia realiter distinctam esse. Hanc opinionem tuerentur Seraphicus Doctor in 2. distinct. 2. artic. 1. quæst. 3. Argentinas ibi quæst. 1. art. 2. Mairon quæst. 2. Henricus vbi supra, Iauellus 4. Physic. quæst. 10. Richardus tametsi problematicè: eandem etiam sententiam tuerentur Banez 1. part. quæst. 3. art. 4. Sotus 4. Physic. cap. 14. & plures Thomistarum, qui durationem in relatione mensuræ collocant, aliunde verò relationem omnem à fundamento, & termino realiter modaliter distinguunt. Item P. Salas tom. 1. in 1. 2. tractat. 7. disp. 2. num. 122. Conimbricenses lib. 4. Physic. cap. 14. quæst. 14. art. 1. & 2. Rubius 4. Physic. quæst. 4. Arriaga disputat. 5. Physic. sect. 1. Compton. disputatione 38. sectio. 1. inter reliquos etiam neothericos nostros hæc sententia communior est.

Quam ipse amplector, & superiorum sententiarum impugnatio suadeo: ordior autem ab ea, quæ primo loco recensita est: potest dari existentia Petri, quin duret vno anno v. gr. ergo duratio annua Petri, & eius existentia realiter distinguantur, vel certè separabilitas realis realem

lem distinctionem nusquam arguet. Rursus productio Petri, & eius conseruatio sunt actiones realiter distinctae, ac separabiles, cum Petrus produci & non conseruari possit: ergo terminos realiter distinctos respiciunt: at productio Petri ad eius existentiam terminatur, & eius conseruatio ad eius durationem, cum Petrum produci sit fieri, vt existat, & esse habeat, cum verò conseruari sit fieri, vt duret, atque in esse perseveret: igitur duratio, & existentia Petri realiter distinguuntur. Deinde tertio: duratio Petri, & duratio Pauli sunt inaequales, & altera altera maior est, eo quod vnus alio plus duret: at huiusmodi inaequalitas sustineri non posset, si duratio Petri, ac Pauli ab vtriusque existentia realiter indistincta esset; siquidem vtriusque duratio non minus, quam existentia esset indiuisibilis, & tota simul: inter extrema autem indiuisibilia inaequalitas nulla datur. Quis non videat, punctum indiuisibile quantitatis alio puncto maius esse, maius veloci spatium occupare non posse? Nec quidquam officit, quod duratio Dei, licet indiuisibilis, ac tota simul sit, maior tamen infinities sit quauis creata duratione: quia nimirum Deus infinities plus durat, quam vlla creatura temporalis; aut aeterna: siquidem duratio Dei formaliter tantum indiuisibilis est; aequiuolenter tamen, ac virtualiter diuisibilis est, quia essentialiter est extensa, & moram quandam minimè interruptibilem trahit: huiusmodi autem mora, & extensio diuini esse, seculis imperfectionibus, perfectionem partium realiter distinctarum, quibus creaturae in suo esse immorantur, & distenduntur, reuera continet: at existentia Petri talem moram, & extensionem sibi essentialem non habet, & non solum formaliter, sed etiam virtualiter indiuisibilis est: quomodo ergo talis existentia, & duratio cum illa identificata alteri durationi etiam indiuisibili inaequalis esse, eaque maior, aut minor censi possit?

Quarto argumentor: si duratio Petri foret reipsa eius existentia, & nihil aliud, sequeretur durationem Petri esse indiuisibilem, permanentem, totam simul, omnisque successionis expertem: haud aliter ac huiusmodi praedicata in eius existentiam conueniunt: hoc autem consequens, quamuis aduersariis in confesso est, absurdum tamen esse ostendo, primò: quia inde fieret, in nulla duratione creata esse praeteritum, aut futurum, sed dumtaxat praesens: haec enim differentiae conuenire nequeunt nisi rei, quae partes distinctas, & non permanentes, aut simul existentes, sed potius sibi inuicem succedentes sortitur: id enim, quod praesens est, futurum non est; & quod praeterit, praesens, aut futurum non est: vterius praesens, praeteritum, & futurum simul non sunt, sed potius altera alteri succedunt: quod autem aliqua duratio creata praeteritum, ac futurum non habeat, alienum videtur à mente Patrum, qui solius Dei proprium id esse agnoscunt: Deus autem inquit Isidorus lib. 7. origin. cap. 1. tantum est, qui non nouit fuisse, aut futurum esse. Eadem ratione Damascenus, Anselmus, & alij Patres loquuntur. Secundo ostendo falsitatem consequentis: siquidem inde fieret durationem Petri necessariò aeternam, infinitamque esse, eamque interrupti à Deo non posse: duratio enim hodierna Petri, & eius duratio crastina, eaque, quae nudius tertius, nudius quartus, & sic in

infinitum exitura est, omninò eadem reipsa est: ergo ex suppositione, quod primam habuerit, non poterit etiam diuinitus reliquas omnes non habere; haud secus, ac si eadem indiuisibilis vbicatio ad plura loca essentialiter extenderetur; ex suppositione, quod in vno existeret, non posset non reliqua occupare.

Plures aduersariorum cum P. Suarez, vbi supra, respondent; Petrum durare aliud non esse, quam eius existentiam semel productam postea suam carentiam excludere, nec fieri posse, vt detur existentia Petri cum hac habitudine ad suam carentiam, quin duret: cum ergo Petrus per suam existentiam excludat suam carentiam, & carentia carentiae aliquid posituum sit, certè Petrus per suammet existentiam durare poterit, licet duratio ea ratione nostra, & vi cuiusdam connotationis differat ab existentia. Deinde negant, productionem rei, & eius conseruationem esse actiones realiter distinctas, tantumque aiunt, esse actiones ratione nostra diuersas: quatenus altera facit, vt res absolute existat; altera verò, vt res existat eademmet existentia, excludente tamen suam carentiam, postquam semel exiit. Praeterea inaequalitatem durationum quantumuis indiuisibilium explicant per easdem carentias: tunc enim vna duratio indiuisibilis alteri aequalis est iuxta eos, cum ambae simul carentiam suam excludunt: tunc verò inaequales sunt, vnaque maior, alia minor, cum vna prius, vel posterius, quam altera, carentiam suam tollit. Tandem docent; durationem creatam quantumuis indiuisibilem, successionisque intrinsecæ expertem, esse tamen capacem successionis extrinsecæ, videlicet in ordine ad suam carentiam, quam excludere, & cui succedere, vel etiam à qua excludi, & excipi potest: huiusmodi autem successionē sufficere, vt duratio postquam semel exiit, à Deo destrui possit, atque vt in ea non solum praesens, sed etiam praeteritum, ac futurum reperiatur.

Verum solutionem hanc primo argumento non satisfacere hunc in modum ostendo: potest dari existentia Petri, quin postea excludat suam carentiam: ergo hoc, quod est, eam postea excludere suam carentiam erit realiter distinctum ab illa. Declaratur: aliud est existentiam excludere suam carentiam, aliud, quod ea exclusio nunc, vel postea sit: existentiam, & exclusionem carentiae illius realiter indistinctas esse non diffiteor: at quod ea existentia, & exclusio postea sit, cum tunc possit non esse, nequit non esse entitas aliqua realiter distincta ab vtraque: vel certè realis separabilitas realem distinctionem nullibi arguet. Eandem etiam solutionem secundo argumento non magis satisfacere probò: siquidem, quamuis productio rei prout excludentis postea suam carentiam ab eius conseruatione realiter indistincta sit, pro eo, ac aduersarij docent; ceterum productio rei secundum se repetiri potest absque productione rei, prout in sequentibus instantibus carentiam suam excludentis: productio ergo rei in vno sensu sumpta realiter distinguitur à productione rei aliter sumpta; ac proinde prima productio rei ab eius conseruatione. Rursus eandem solutionem tertij argumenti vim non labefactare ex dictis constat: potest enim duratio creaturae existere absque eo, quod posterius, seu ferius, quam duratio alterius creaturae carentiam suam excludat; vbi iam separabilitas, ac distinctio realis durationis à re durante manifestè elucet.

12.

Denique solutionem illam, qua postremo argumento occurrit, hac ratione conuello: nulla res indiuisibilis; & tota simul, ex suppositione quod semel sit, potest non esse: at iuxta aduersarios duratio cuiuscunque creatura est indiuisibilis, & tota simul: ergo ex hypothese, quod semel detur, non potest non dari, siue, quod perinde est, ex hypothese quod semel detur, nequit dari eius carentia; ac proinde successionis extrinseca ab ea carentia desumpta incapax est: ex quo fit, vt talis duratio à Deo destrui, futurumque, aut prateritum admittere nequeat. Alia est ratio durationis partibilis, quam nos adstruimus: siquidem ex suppositione, quod vna eius pars existat, potest alia non existere, eiusque carentia à Deo poni. Replicabis tamen; ex suppositione, quod indiuisibilis duratio sit in vno instanti, non dari carentiam illius in eodem instanti, secus verò in alio: quia hinc, non verò inde eandem rem simul esse, & non esse sequeretur. Contra tamen: quia duratio Petri non constituitur iuxta hos Authores per instantia vlla à se distincta, sed seorsim ab iis successiua, finita, atque dominio Dei subiecta intelligitur: deserunt ergo suam doctrinam, & ad aliam à nobis mox impugnandam confugiunt. Rursus ex suppositione, quod forma sit in hac materia, nequit carentia illius esse in alia materia, soliusque vnionis carentia in ea esse potest: Petrus etiam si existat in hoc loco, nequit in alio dari illius carentia: ergo etiam ex suppositione, quod duratio indiuisibilis sit in hoc instanti, nequibit eius carentia dari in alio.

13.

Alij aduersariorum respondent nostris argumentis, durationem esse existentiam, non tamen vtcunque sumptam, sed prout se ipsa intrinsecè, & essentialiter connotantem tempus extrinsecum: pro varietate autem huius connotationis posse Petrum existentem durare, vel non durare, & Paulo quoad durationem esse æqualem, vel inæqualem: ac demum posse durationem quamcunque destrui à Deo, & suscipere fore, vel fuisse. Contra tamen, primò: quia, vt mox ostendam, potest Petrus durare, quin vllum detur tempus extrinsecum reale, vel imaginarium: at tunc nulla daretur eiusmodi connotatio: ergo per eam Petrus non durat. Contra secundo: quia in Metaph. lib. 3. tract. 6. cap. 12. clarè ostendam repugnare, vt aliqua connotatio, aut habitudo fundamento essentialis sit, quæ ei adesse, vel abesse possit. Contra tertio: quia idcirco similitudo v. gr. potest esse essentialis soli fundamento, vt hoc interim gratis largiamur, quia concurrente termino cum fundamento nequit diuinitus non resultare similitudo in fundamento: at habitudo ad tempus extrinsecum, & relatio simultatis, aut coexistentiæ potest non resultare in Petro, licet ipse, & tempus secundum se existant, vt mox probabo.

14.

Aggrediamur iam impugnationem secundæ sententiæ: potest dari Petrus, & instans *A.* reale, vel imaginarium, quin Petrus duret in eo instanti, illius coexistat: ergo hoc, quod est, Petrus durare, aut existere in eo instanti, est aliquid distinctum ab existentia Petri, & ab existentia instantis. Respondent aduersarij; non posse dari Petrum, & instans simul, quin Petrus in instanti duret, & existat, licet successiue, & diuim absque alterius in altero duratione dari queant. Contra tamen: quia potest Petrus exi-

stere secundum se, & etiam instans secundum se, quin simul existant; videlicet, si successiue existant, alterque alterius existentiam antecuerat, ad eamque nunquam perueniat: ergo Petrum, & instans existere simul erit aliquid realiter distinctum ab existentia Petri, & existentia instantis secundum se sumptis. Propterea alij respondent; durationem Petri in instanti *A.* esse Petrum, & instans, & volitionem, qua Deus efficaciter statuit, vt Petrus in illo instanti existat: hæc autem tria absque duratione reperiri non posse. Verum in primis, cum omnis res sit quanta, qualis, ad aliquid, agens, patiens, ac vbicata, & non per denominationem extrinsecam à volitione Dei desumptam; an non friuolum est, per eam denominationem rem durare? Quasi verò hoc prædicamentum reliquis omnibus altioris conditionis sit, cum tamen nullum eo magis fluxum habet? Rursus: si homo durat per volitionem Dei, quid vetat, cum etiam existere per aliquod prædicatum diuinum, vt Manichæi delirabant? Præterea: eiusmodi volitio Dei quod obiectum habet, ubi Petrum in hoc instanti existere decernit? Non enim existentiam Petri, & existentiam instantis, cum amba dari possint, quin Petrus in eo instanti existat: non semetipsam; quid enim refert, actum aliquem Dei seipsum velle, vt Petrus in instanti aliquo existat potius, quam non existat?

Argumentor secundo contra secundam sententiam: actio conseruatiua amoris liberi Dei est actio realiter distincta ab actione eius primò productiua; siquidem altera sine altera dari potest: ergo aliquid producit vna; quod non producit alia: nec enim in eundem terminum diuersa actio quouis instanti terminatur, vt supra lib. 5. tr. 1. cap. 3. ostensum manet: & vt ab æquitate rationis suaderi potest contra aduersarios, qui vnus existentia non nisi vnā tantum indiuisibilem durationem possibilem esse admittunt. Quidigitur agit conseruatio amoris, quod eius prima productio non agit? Non quidem existentiam amoris secundum se sumptam; cum hanc prima productio attigerit: non tempus extrinsecum imaginarium; quippè quod improducibile est: non etiam tempus extrinsecum reale, nempe motum cæli, vt constat: non etiam coexistentiam amoris, & temporis extrinsecè labentis: siquidem hæc coexistentia iuxta aduersarios aliud non est, nisi aggregatum existentia, & temporis: eo autem ipso, quod conseruatio non producat vllam partem eius aggregati, nec ipsum aggregatum producere poterit: reliqua igitur est sola duratio amoris ab eius existentia, & etiam tempore distincta, quæ conseruationem, & non primam productionem terminet.

Non me latet, aduersarios velle, primam productionem amoris, & eius conseruationem esse eandem realiter actionem, multiplicem tamen, ac diuersam ratione nostra; prout videlicet aut solum primum instans, aut sequentia connotat. Cæterum facillè refelli possunt: nisi enim amor primò productus actione realiter distincta, & superaddita conseruetur, inintelligibile prorsus erit, quatenus in conseruatione amoris nouum exercitium libertatis, nouumque meritum eluceat: nec enim per productionem amoris secundum se, quæ iam præcessit; nec per productionem temporis extrinseci, quæ ficta, & chymica est: nec etiam per productionem coexistentia-
vtriusque,

15.

utriusque, siue aggregati ex amore, & tempore, quæ nulla etiam admitti potest, libertatem de nouo exercere, ac meritum meum augere possum: concedenda igitur est conseruatio amoris realiter distincta, per quam libertas denuo exerceri, & meritum augeri queat. Argumentum numero superiori positum confirmari potest ex eo, quod amor v. g. ex suppositione, quod semel existat, non possit etiam diuinitus destrui iuxta contrariam sententiam. Quid enim destruere potest voluntas destructura amorem? Non eius existentiam secundum se, quia hæc ex suppositione, quod sit, nequit diuinitus non esse; atque ad summum potest non esse respectiue ad aliquod tempus: non etiam tempus extrinsecum, quod potius labitur destructo amore: non coexistentiam amoris, & temporis, siue aggregatum utriusque: aggregatum enim destrui nequit, singulis eius partibus indestructis: non tandem durationem mediam utpote quam aduersarij non admittunt.

17.

Argumentor tertio contra eos, qui durationem in existentia, & tempore imaginario constituunt: tempus imaginarium est merum figmentum nostri intellectus, atque ens solius rationis: at Petrus durare potest absque eo, quod intellectus aliquid fingat aut vllum ens rationis comminiscatur: ergo & absque spatio imaginario: ac proinde hoc non constituit intrinsecum, & essentialiter durationem. Hinc argumentor quarto: potest Petrus diuinitus durare, quin vllum detur tempus extrinsecum reale, & absque eo, quod caelestia corpora moueantur: ergo tempus reale extrinsecum durationem Petri essentialiter non constituit. Confirmatur vtrumque argumentum: quia cum affirmatur Petrum existere nunc, & non postea, necnon à Paulo tempore distare, eoque priorem, vel posteriorem esse, datur aliqua entitas vera, & realis, quæ harum affirmationum veritatem fundet: ea autem entitas nec est existentia utriusque, nec etiam adiacentia temporis veri, aut ficti, vt in simili ostendimus, cum de vocatione pauli supra nobis sermo esset: ergo talis entitas est duratio realiter distincta à re durante, & tempore labente.

18.

Superest iam tertiæ sententiæ impugnatio, quam in hunc modum adhibeo: si existentia rei esset successiua, existentia rei vi vnus existentia à quauis alia separari, & sine illa aliquandiu existere posset, atque adeo essentia, & existentia realiter distinguerentur, cuius oppositum in Metaphysica demonstrabitur. Rursus eandem sententiam impugno ex principiis nostræ fidei, iuxta quæ idem rationale esse quod peccauit, puniatur, & quod bona opera exercuit, eorum præmio afficietur: hæc autem ita se habere non possent, si esse rei esset essentialiter successiuum, & non idemmet heri, quod hodie, & in æternum. Præterea aut omnis experientia fallax, & infida est, aut Petrus habet idem esse heri, & hodie, & sic vltius donec necessitati concedat. Quod si circa permanentiam existentia fallimur omnes, & sensu refragante nullius rei esse statum habet, idemve diuersis temporibus est: quæ iam experientia, quæ ratione naturali impugnari poterit stulta illa, & merito antiquata sententia Heracliti, & Græti, iuxta quos non solum existentia rerum, verum etiam essentia singulis momentis variantur, nullaque res permanet, sed

R. P. Lyncei Philosophia Tom. II.

more labentis fluminis alia semper aliaque est, esto nobis eadem videatur?

CAPVT III.

Argumenta contraria soluntur.

Vi nostræ sententiæ refragantur, multis eam argumentis oppugnat. Arguunt primo: Deus Optimus Maximus durat in quauis temporis differentia: at non per durationem aliquam accidentariam ab eius existentia, & tempore labente distinctam, cum Deus omnis accidentis expers sit: ergo similiter creatura seipsa absque vlla duratione superaddita poterit durare, & tempori fluenti coexistere. Respondeo concessio antecedenti quoad vtramque partem, & negata consequentia: idcirco enim Deus coexistit instanti *A*. verbi gratia, in eoque durat præcisè per se ipsum, & aduentum instantis *A*. seorsim à quauis alia duratione intermedia, quia implicat Deum existere, & instans *A*. existere, quin Deus in eo instanti duret, eique coexistat, videlicet ob æternitatem Deo essentialem, qua omnia temporis discrimina necessario assequitur: at potest dari creatura, & instans *A*. quin creatura duret in instanti *A*. eique coexistat. Fateor tamen possibilem esse creaturam aliquam se ipsa essentialiter determinatam ad omne, vel ad aliquod temporis spatium, & huiusmodi creaturam, si daretur absque duratione distincta, se ipsa duraturam iuxta ea, quæ disputabimus inferius inter agendum de non repugnantia alicuius creaturæ permanentis ab æterno.

19.

Arguunt secundo: quamuis existentia indiuisibilis sit, ac tota simul, tamen coexistit modò huic durationi successiua, modò alteri durationi: & sic de alijs, quas habitura est, donec destruat: at hoc euenit, quin inter se existentiam, & durationem successiuam mediet alia ab vtraque distincta, alias infinitus durationum processus manifestè sequeretur: igitur existentia rei, quantumlibet indiuisibilis, ac permanens, poterit coexistere modò huic temporis extrinsecum, modò alteri, & sic de reliquis, quin tamen propter eiusmodi coexistentiam necessaria sit aliqua duratio media inter existentiam rei, & tempus extrinsecum. Respondeo: nequit dari diuinitus existentia creaturæ permanentis, & duratio successiua ei vnita, quin creatura permanens tali durationi coexistat: vnde sine alia duratione ei coexistere poterit: hæc autem ratio non militat in existentia, & tempore extrinsecum, quæ sine coexistentia existere possunt.

20.

Arguunt tertio: arbor propter ripam alicuius fluminis ramos attollens diuersas aquas successiue obumbrat, & modò his, modò illis localiter correspondet: quin tamen arbor locum mutat, aut diuersum vbi intrinsecum in diuersis temporis momentis sortiatur: ergo similiter creatura permanens, quin durationem aliquam intrinsecam successiue mutat, & aliam, aliamque continuò acquirit; poterit tamen modò his motibus celorum, modò illis, siue quod perinde est, diuersis temporibus extrinsecis absque intermissione labentibus correspondere, & coexistere. Respondeo in primis: vt arbor aquis continuò labentibus localiter correspondeat, iisque vicina sit, opus

21.

Bb 3 habet